

ОНТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 1 беті

Силлабус

«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы 7M10144 «Медицина» Білім беру бағдарламасы

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат		
1.1	Пән коды: M-DZOOAOA	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пәннің атауы: «Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы»	1.7	Курс: 1
1.3	Реквизитке дейінгі:	1.8	Семестр: 2
1.4	Реквизиттен кейінгі: «Тиісті клиникалық тәжірибе»	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: БНП	1.10	Компонент: ТК
2.	Пәннің сипаттамасы		
Дәрілік заттардың фармацевтикалық, фармакокинетикалық және фармакодинамикалық өзара әрекеттесуі. ДЗ-ның тағаммен, алкогольмен және т.б. өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттарды біріктіру. Дәрілік өзара әрекеттесулер арасындағы жағымсыз қарсы күрес әдістері. Компьютерлік бағдарламалар және дәрілік өзара әрекеттесудің цифрлық технологиялары. Жанама реакцияларды бағалау шкаласы. Бастапқы және дженерикалық ДЗ. Фармацевтикалық, фармакокинетикалық және терапиялық баламалылығы. Биоэквиваленттілікті зерттеу әдістері. Қайта жаңғыртылған Дж тағайындаудың заңдық және экономикалық аспектілері.			
3.	Жиынтық бағалау түрі		
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық
3.2	✓ ✓ Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды бағалау	3.8	Басқа (көрсету)
4.	Пәннің мақсаттары		
Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, әр түрлі аурулардың тиімді фармакотерапиясын жүргізуді үйрету.			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)		
1ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын анықтай алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын көрсете алады.		
2ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын салыстыра алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын болжай алады.		
3ОН	Дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесуінен пайда болған нәтижені ажырата алады.		
4ОН	Дәйектемелерді тұжырымдайды, дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін бағалайды		
5ОН	Дәрілік заттардың өзара әсерін талдай және түсіндіре алады.		
6ОН	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, негізгі симптомдық кешендерді емдеу үшін қолданылатын еркінді түрінде ең тиімді және қауіпсіз препараттарды тандайды		
5.1	Пәннің ОН	Пәнді оқыту нәтижелерімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері	
	1ОН 2ОН 3ОН 4 ОН	ОН3	Медицина саласындағы зерттеу, кәсіби және педагогикалық қызметте қолданбалы сипаттағы жаңа білім мен дағдыларды алуға қабілетті.
	5 ОН 6 ОН	ОН5	Өзінің біліктілігі шеңберінде медицина саласын дамыту және жаңа тәсілдерді енгізу үшін ғылыми ақпарат, цифрлық технологиялар мен жасанды интелекті пайдаланады.
6.	Пән туралы толық ақпарат		
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория):		
	Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, Фармакология, фармакотерапия және клиникалық		

ОНТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 2 беті

	фармакология кафедрасы, Аль-Фараби алаңы 1, 4-ші қабат аудитория № 401,402,403. Телефон (АТС) 40-82-06, ішкі 227						
6.2	Сағаттарының саны	Дәріс -	Тәжір. сабақ 50	Зерт.сабақ -	МӨЖ 85	ОМӨЖ 15	
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер						
№	Т.А.Ж.		Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі			
1	Орманов Намазбай Жаппарович		профессор, медицина ғылымдарының докторы	ormanov48@mail.ru			
8.	Тақырыптық жоспар						
Апта/күн	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны		Пәннің ОН	Сағат саны	Оқыту технологиясы-ның формасы / әдістері	Бағалау әдістері/ формалары
1	Тәжірибелік сабақ. Қосарланған ДЗ онтайлы әдістемесі. Дәрілердің өзара алмастыруы	Қосарланған ДЗ фармакокинетикалық, фармакодинамикалық, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері. Оригиналды дәрілік құрал. Биотехнологиялық дәрілік құралдар. Биоаналогтік дәрілік құрал (биоаналог). Дәрілілердің өзара алмасуы: дженериктер және биосимилярлар.Өзара алмастырылудың түсінік тұжырымдамасы.Ғылыми сараптаманың рөлі. Өзара алмастырылудың қағидалары.		ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс Feedback
2	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың фармакокинетикалық өзара әсерлесуі	Сіңірілу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі. Таралу кезіндегі дәрілік Заттардың өзара әрекеттестігі. Биотрансформация кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Шығарылу кезіндегі дәрілік заттар. Синергизмдік фармакодинамикалық өзара әсерлесуі.Антагонисттік фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Тура фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Спецификалық молекуланы сана деңгейіндегі өзара әрекеттесуі.		ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»		
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 3 беті

		Транспорттық медиаторлық жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Фармакокинетика мен фармакодинамиканың өзара байланыстары.				
3	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың фармакодинамикалық өзара әсерлесуі	Қосалқы (тура емес) фармакодинамикалық өзара әсерлесуі.Эффекторлық жасушалар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық органдар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық функционалдық жүйелерденгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың фармакодинамикасын бағалау әдістеріне қойылатын негізгі талаптар. Фармакокинетика мен фармакодинамиканың өзара байланыстары.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау	Кері байланыс
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Дәрілік заттардың фармакодинамикалық өзара әсерлесуі	Дәрілік заттардың ықтимал фармакодинамикалық өзара әрекеттесулерін зерттеу. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
4	Тәжірибелік сабақ. Жүктілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	Жүктіліктің критикалық кезеңі (жүктілік кезінде қоданылатын дәрілік құралдардың категориялары). Жүктілік кезіндегі дәрілердің фармакокинетикалық ерекшеліктері. Жүктіліккезінде қолдануға болмайтын немесе өте сақтықпен қолданатын дәрілердің тізімі.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Ауызша сұрау
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Бүйрек және бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
5	Тәжірибелік сабақ. Антибактериальдік	Антибактериальдік құралдардың (пенициллиндердің, цефалоспориндердің, карбопенемдердің,	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі	Кері байланыс Feedbac

	құралдардың өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	макролидтердің,) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.			бойынша дәрілік заттарды талдау	к
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антибактериальдік құралдардың өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Антибактериальдік құралдардың (гликопептидтердің, аминогликозидтердің, тетрациклиндердің, амфениколдардың, хинолондардың, нитроимидозолдардың, нитрофурандардың, фосфон қышқыл туындыларының) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
6	Тәжірибелік сабақ. Вирустарға және саңырауқұлақтарға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Вирустарға (герпеске, цитомегаловирусқа, гриппке, кең спектрлі белсенділігі бар) және Саңырауқұлақтарға қарсы (полиендік, азолдар, аллиаминдер, басқа химиялық топтар) препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Туберкулезге қарсы дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Туберкулезге қарсы негізгі дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі. Туберкулезге қарсы резервтегі препараттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
7	Тәжірибелік сабақ. Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі	Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі. Химиотерапиялық дәрілерді қолданудағы негізгі қағидалар.	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы.	Цитотоксикалық препараттардың өзара	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын	Презентация, тест

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 5 беті

	Қатерлі ісік ауруларында қолданылатын цитотоксикалық препараттардың өзара әсерлесуі.	әсерлесуі. Цитотоксикалық препараттардың таргетті және гормоналды препараттармен өзара әсерлесуі.			да жұмыс істеу	тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
8	Тәжірибелік сабақ. Жүрек-кантамыр жүйесіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Жүрек-кантамыр препараттардың (нитраттардың, кальций блокаторлардың, β-адрено-блокаторлардың, АПФ ингибиторлардың, фосфодиэстеразаның ингибиторлардың және т.б өзара әсерлесуі	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
9	Тәжірибелік сабақ. Антиагреганттық және антикоагулянттық әсері бар препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антиагреганттық және антикоагулянттық әсері бар препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесу түрін анықтау үшін интернет-ресурстарда жұмыс істеу	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Аралық бақылау	Қорытындылау	ОН 1,2,3,4,5	2/3	Тестілеу, ситуациялық сұрақ	Тестілеу, ауызша жауап беру
10	Тәжірибелік сабақ. Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың өзара әсерлесуі.	Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың (микробтарға қарсы препараттар, стероидты препараттар мен β2-адреномиметиктерді, метилксантиндерді, м-холиноблокаторларды, жасуша мембранасының	ОН 1,2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Feedback

		тұрақтандырғыштары, қақырық түсіретін, муколитиктерді, жөтелге қарсы препараттармен басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі				
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Тыныс алу мүшелердің инфекциялық-қабыну процесстерде қолданылатын препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Тыныс алу мүшелердің инфекциялық-қабыну процесстерде қолданылатын препараттар басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	ОН 5,6	1/5	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
11	Тәжірибелік сабақ. Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың (протон помпасы ингибиторларының, антацидтердің, H2-гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері баılanғыс Fedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсерететін препараттардың (протон помпасы ингибиторларының, антацидтердің, H2-гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/4	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
12	Тәжірибелік сабақ. Диуретиктер	Тиазидті диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару	Кері баыл

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 7 беті

	дің басқа дәрілік препараттар мен өзара әсерлесуі.	Калий сақтаушы диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.			эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	ан ыс Fe ed ba ck
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Бүйрек жетіспеушілігінде дәрілердің басқа дәрілермен бірге қолдану кезіндегі өзара әсерлесуінің ерекшеліктері	Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі	ОН 5,6	1/4	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
13	Тәжірибелік сабақ. Қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Стероидты және стероидты емес қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Иммуносупрессорлық дәрілік заттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Жасушалық және гуморалды иммуносупрессорлық әсер ететін препараттардың өзара және басқа препараттармен әсерлесуі.	ОН 5,6	1/4	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
14	Тәжірибелік сабақ. Аллергияға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Стероидты препараттар, Н₁-гистаминоблокатор, лейкотриен рецепторлар блокаторлар, моноклоналды антиденелердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Аллергияға қарсы препараттардың басқа дәрілік	Стероидты қабынуға мен Н₁-гистаминоблокатордың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	1/4	Интернет - ресурстарын да жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін,

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»		
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 8 беті

	құралдармен өзара әсерлесуі					ұсыныстарды құрастыру
15	Тәжірибелік сабақ. Психотропты құралдардың басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Психотропты құралдардың (антидепрессант-тар, литий препараттары, нейролептиктер, анксиолитиктер, ұйықтататын) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы Қояншыққа, тырысуға, және паркинсон, Альцгеймер ауруларына қарсы дәрілердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Қояншыққа, тырысуға, және паркинсон, Альцгеймер ауруларына қарсы дәрілердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	¼	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
16	Тәжірибелік сабақ. Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің (инсулин, сульфонилмочевина, бигуанидтер және т.б., антитиреоидты гормондар және қалқанша безінің гормондары) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 1,2,3,4	3	Мақала талқылау Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback
	ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын стероидты гормондардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	ОН 5,6	¼	Интернет - ресурстарында жұмыс істеу	Презентация, тест тапсырмаларын, ситуациялық есебін, ұсыныстарды құрастыру
17	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың	Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар. Қосалқы аурулар. Полипрагмазия. Дәрілік заттардың терапевтикалық әсері. Фармакогенетикалық факторлар.	ОН 2,3,4	3	Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау	Кері байланыс Feedback

ОНТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 9 беті

өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар.					
ОМӨЖ. МӨЖ тапсырмасы. Аралық бақылау	Қорытындылау	ОН 1,2,3,4,5, 6	¼	Тестілеу, ситуациялы қ сұрақ	Тестілеу, ауызша жауап беру
Аралық аттестаттауды дайындау және өткізу		15			
9.	Оқыту әдістері және бағалау				
9.1	Тәжірибелік сабақ	Тәжірибелік сабақтар шағын топтарда жұмыс. Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау			
9.2	ОМӨЖ/МӨЖ	Ситуациялық тапсырмалар. Шолу. Кохран кітапханасымен жұмыс. Medscape. Scopus. PubMed базаларымен жұмыс. Презентация			
9.3	Аралық бақылау	тестілеу, ауызша сұрау.			
10.	Бағалау критерийлері				
10.1	Оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері				

ОН	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жаксы	Өте жаксы
ОН 1	Дәрілердің әртүрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын анықтай алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын көрсете алады.	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтай алмайды	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтауда қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу деңгейін анықтау кезінде дәлсіздіктерге жол береді	Дәрілік заттардың ықтимал өзара әрекеттесуін өмірлік қауіпті, қауіпсіз және т. б. деңгейде анықтау бойынша білім мен дағдыларды көрсетеді. дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін анықтау, сипаттау бойынша ресурстарда еркін жұмыс істей алады
ОН 2	Дәрілердің әртүрлі деңгейде	Дәрілік өзара әрекеттесу	Дәрілік өзара әрекеттесу	Дәрілік өзара әрекеттесу	Дәрілік өзара әрекеттесу

	өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын салыстыра алады. Ішкі ағзалар ауруларында дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын болжай алады.	нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде елеулі қателіктер жібереді	нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде қателіктер жібереді	нәтижелерін болжау және салыстыру кезінде қиындықтар туындайды	нәтижесінде мүмкін болатын құбылыстарды салыстырады. Мүмкін болатын дәрілік өзара әрекеттесулерді болжай алады
ОН 3	Дәрілердің әртүрлі деңгейде өзара әрекеттесуінен пайда болған нәтижені ажырата алады.	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін анықтай алмайды	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін анықтау кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін тіркейді	Дәрілік өзара әрекеттесулердің нәтижелерін тіркейді, талдайды
ОН 4	Дәйектемелерді тұжырымдайды, дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін бағалайды	Дәрілік өзара әрекеттесу туралы ақпаратқа бағдарланбайды	Дәрілік өзара әрекеттесу нәтижелерін түсіндіруде және олардың негіздемесінде қателіктер жібереді	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туралы ақпарат жинауға, шешім қабылдаумен сандық талдау жүргізуге қабілетті	Ақпаратты іздеуді және түсіндіруді жүргізеді, дәрілік өзара әрекеттесулердің даму тәуекелдерін анықтайды. Дәрілік өзара әрекеттесудің даму қаупін азайтуға қабілетті
ОН 5	Дәрілік заттардың өзара әсерін талдай және түсіндіре алады.	Дәрілік өзара әрекеттесулерге талдау жасай алмайды	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдау кезінде қателіктер жібереді	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдауда қиындықтарға тап болады	Дәрілік өзара әрекеттесулерді талдайды, дәрілік терапия тактикасының қажеттілігін дәлелдейді
ОН 6	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, негізгі симптомдық кешендерді	Дәрілік өзара әрекеттесулер туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыруды	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыру кезінде қателіктер	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі туындаған жағдайда дәрілік заттарды ауыстыру	Дәрілік өзара әрекеттесу пайда болған кезде дәрілік заттарды неғұрлым тиімді

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 11 беті

	емдеу үшін қолданылатын еркінді түрінде ең тиімді және қауіпсіз препараттарды таңдайды	ұсынбайды	жібереді	кезінде қиындықтарға тап болады	ауыстыруды ұсынады
--	--	-----------	----------	---------------------------------	--------------------

10.2	Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері
	Тәжірибелік сабаққа арналған тексеру парағы

Тексеру парақшасы							
Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, талдауды тағайындау (Шығару эпикризі бойынша дәрілік заттарды талдау, ұсыныстар)							
№ п/п	Критерийлер бағалаулар	Деңгей				Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
		Өте жақсы	Жақсы	Орташа	Жақсарта		
1	Өзара әрекеттесу мүмкін болатын препараттарды тағайындау анықталған	100	75	50	0		
2	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу түрін анықтады	100	75	50	0		
3	Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу механизмін көрсетті	100	75	50	0		
4	Ықтимал болжамдар/өзара әрекеттесу нәтижелерін көрсетті	100	75	50	0		
5	Зерттеу әдістерін таңдауды негіздеді	100	75	50	0		
6	Емдеу жоспарын түзету бойынша тұжырымдалған ұсыныстар взаимодействия лекарственных средств	100	75	50	0		

ОМӨЖ/МӨЖ-ге арналған тексеру парағы										
Тексеру парақшасы Мақала талқылау										
Критерий		Балл								
Тақырыпты / мақаланы таңдау (мысалы, қазіргі, ғылыми немесе клиникалық құндылығы, жаңа, даулы)		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Негізгі ақпарат және тақырыпты меңгеру (мысалы, мақаланы түсіну үшін тиісті фон беріледі; материалды анық меңгеру)		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін түсіндіру мүмкіндігі (мысалы, дәл, анық және қысқаша түсініктемелер беру)		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зерттеу нәтижелерін талдау мүмкіндігі (мысалы, авторлардың пікірлерін үстірт қараудың орнына мақалаға барабар терең шолуды қамтамасыз ету)		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Слайдтардың анықтығы мен көрсетілімі (мысалы, шамадан тыс мәтінді, көп сөзді және ретсіздікті болдырмау) Әр слайд үшін берілген ақпараттық тақырыптар)		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сандар мен графиктерді қолдану (мысалы, түсінуге оңай, дұрыс пайдаланылған жапсырма(лар) анық және қысқа)		1	2	3	4	5	6	7	8	9

ОНТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)			16 беттің 12 беті

Слайд стилі (мысалы, PowerPoint құралдарын пайдалану). Слайдтар эстетикалық тартымды, жапсырмалар дұрыс пайдаланылған, анық және қысқа.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сөйлеу (мысалы, жеткілікті дыбыс, жылдамдық, интонацияны тиімді пайдалану, үзіліс)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Сыртқы түрі, сөйлеу мәнері (ым-ишара әсерлі, бірақ шамадан тыс емес, көзбен байланыс орнату, аудитория алдындағы поза, подиумды пайдалану)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Әсер ету қабілеті (мысалы, презентация тегіс, тәжірибе сезіледі. Өзіл орынды қолданылды ма? Сенімділік көрсету.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Feedback									
1	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгілеңіз кез келген қателер немесе дәлсіздіктер. Теорияларға, концепцияларға бағдарланған және оқытылатын пән бойынша бағыт-бағдар беріп, оларға сыни баға береді бағалау, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланады.						90-100		
2	Жауап беру кезінде магистрант рұқсат бермеген жағдайда белгілеңіз жауапта өрескел қателер, шамалы дәлсіздіктер немесе іргелі қателерді студенттің өзі түзете алды мұғалімнің көмегімен бағдарламалық материалды жүйелеу.						70-89		
3	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады тек оқу-тәрбиемен ғана шектелген дәлсіздіктер мен принципсіз қателер мұғалім көрсеткен әдебиет, тәжірибелі материалды ұйымдастырудағы қиындықтар						50-69		
4	Жауап кезінде магистрант рұқсат етсе қойылады іргелі қателер, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істемеді дәрістер; пәннің ғылыми терминологиясын қолдануды білмейді, өрескел стилистикалық және логикалық қателермен жауап береді.						0-50		

Аралық аттестатау (жазбаша)

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (өте жақсы) сәйкес толық жауап берді	4,0	95-100	Өте жақсы
Білім алушы барлық қойылған сұрақтар мен тапсырмаларға толық жауап берді	3,67	90-94	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне (жақсы) сәйкес кішігірім қателіктер (1-2) жібере отырып жауап берді	3,33	85-89	Жақсы
	3,0	80-84	
Білім алушы берілген сұрақтар мен тапсырмаларға оқыту нәтижесіне сәйкес кішігірім қателіктер (3 және одан да көп) жібере отырып жауап берді	2,67	75-79	
	2,33	70-74	
Білім алушы пәннің мазмұнына сәйкес келмейтін елеулі қателіктер жібереді	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
	1,67	60-64	
	1,33	55-59	
	1,0	50-54	

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)		16 беттің 13 беті

Білім алушы оқу нәтижесіне (қанағаттанарлықсыз) сәйкес елеулі қателіктер жібереді	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
---	-----	-------	--------------------

Білімді бағалаудың көпбалалы жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	Жақсы
B +	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электрондық тамақталатын материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)	- ОҚМА электрондық кітапханасы – https://e-lib.skma.edu.kz/genres - Республикалық мемлекетаралық электрондық кітапхана (РМЭБ) – http://rmebrk.kz/ «Aknurpress» цифрлық кітапханасы – https://www.aknurpress.kz/ «Эпиграф» электрондық кітапханасы – http://www.elib.kz/ - Эпиграф – мультимедиялық оқулықтар порталы – https://mbook.kz/ru/index/ - ЭБС IPR SMART – https://www.iprbookshop.ru/auth «Зан» ақпараттық-құқықтық жүйесі – https://zan.kz/ru - Medline Ultimate (EBSCO) – https://research.ebsco.com/ - eBook Medical Collection (EBSCO) – https://research.ebsco.com/ - Scopus – https://www.scopus.com/
Электрондық оқулықтар	- Ш.С. Калиева, Н.А. Симохина, Т.К. Сагадатов. Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапия. Том 1 – Оқулық. Алматы. Эверо, - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/834/ - Калиева Ш.С. Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С. Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е. Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2799/ - Ибрагимов А. Г. Медициналық ұйымдардағы фармакологиялық қадағалау және дәрілерді қолданудың қауіпсіздігі : [Электронный ресурс]: оқу-әдістемелік құрал / А. Г. Ибрагимов, Н. Р. Сырманова, Ж. С. Токсанбаева. - Шымкент, 2025. - 100 б. эл. опт. диск (CD-ROM). - Электронные данные. - Ибрагимов А. Г. Фармаконадзор и безопасность лекарственных средств в медицинских организациях : [Электронный ресурс]: учебно-методическое пособие / А. Г. Ибрагимов, Н. Р. Сырманова, Ж. С. Токсанбаева. - Шымкент, 2025. - 101 с. эл. опт. диск (CD-ROM). - Электронные данные.

Зертханалық физикалық ресурстар	
Арнайы бағдарламалар	https://www.vidal.ru/drugs/interaction/newcheckmedicament.tk https://kiberis.ru/?vsaimodeistvia
Журналдар (электронды журналдар)	Русский медицинский журнал, https://www.rmj.ru/ Журнал Онкология и радиология Казахстана, http://oncojournal.kz/ Фармация Казахстана, http://pharmkaz.kz/ Vallance, Patrick; Smart, Trevor G. The future of pharmacology. British Journal of Pharmacology, 2006, pS304.// eBook Collection EBSCO 13. Allegaert, Karel. Pediatric clinical pharmacology: an introduction to a series of educational papers. European Journal of Pediatrics, 2013, Vol 172, Issue 3, p289// eBook Collection EBSCO
	Негізгі әдебиеттер 1. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / . - Алматы: Эверо, 2016. - 460 2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник. - Алматы: Эверо, 2016. -288 с 3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. 4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. 5. Кузнецова, Н. В. Клиническая фармакология: учеб.для мед. училищ и колледжей - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 272 с 6. Медициналық ұйымдардағы фармакологиялық қадағалау және дәрілерді қолданудың қауіпсіздігі : оқу-әдістемелік құрал / А. Г. Ибрагимова, Н. Р. Сырманова, Ж. С. Токсанбаева. - Шымкент, 2025. – 101 7. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология :оқу құралы - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013 8. Клиническая фармакология : учебник / под ред. В. Г. Кукеса, Д. А. Сычева. - 6-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2022. - 1024 с. : ил. 9. Клиническая фармакология для педиатров : учебник / под ред. Е. В. Ших, В. Н. Дроздовой. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2021. - 1008 с. : ил. Қосымша әдебиеттер 1. Клиническая фармакология : учебник / под ред. В. Г. Кукеса, Д. А. Сычева. - 6-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2022. - 1024 с. : ил. 2. Клиническая фармакология для педиатров : учебник / под ред. Е. В. Ших, В. Н. Дроздовой. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2021. - 1008 с. : ил. 3. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с. 2.Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с. 4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.

5. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784 с.
6. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы : Эверо, 2013. - 132 с.

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman end Gilman'sA.The Pharmacological Basis of Therapeutics[Text]: textbook/ Goodman&Gilman'sA.;editorL. L. Brunton . -13 nd ed. -New York:McGraw-Hill Education,2018.-1419 p.

12. Пән саясаты

Сабақтың барлық түрлерін дәлелсіз себептермен жіберіп алмау.
Белсенді практикалық сабақтарда болу.
Командада жұмыс істей білу.
МӨЖ кесте бойынша орындау.
Ғылыми жұмысқа қатысу.
Аудиторияда қауіпсіздік техникасын сақтау.
Жұмыс орнын таза ұстау.
ОМӨЖ уақытында тапсырмағаны үшін және ОМӨЖ-ді дәлелсіз себептермен өткізіп жібергенде айыппұл балдары енгізіледі-МӨЖ тапсыру нәтижесінен 2 балл алынады. Ресімдеуге қойылатын талаптар сақталмаған жағдайда баға 0,5 балға төмендетіледі.
Магистрант рейтингінің қорытынды бағасы ағымдағы үлгерім үшін 60% - дан (зертханалық және практикалық сабақтар, МОӨЖ, МӨЖ) және емтихандағы қорытынды бағаның 40% - дан тұрады.

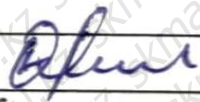
13. Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат

Магистранттың жазбаша, емтиханға жауап беру кезінде, зерттеу барысында, өз ұстанымын білдіруде, оқытушылармен, магистранттармен және әкімшілікпен қарым-қатынаста адалдығын білдіру, академиялық адалдық принциптерімен мәдениетінің маңыздылығын түсіну.
Қорытынды баға (100%) = жіберу рейтингі (60%) + қорытынды бақылау (40%)
Жіберу рейтингі (60%) = межелік бақылаулардың орташа бағасы (20%)+ ағымдық бақылаудың орташа бағасы (40%)
Аралық бақылаулардың орташа бағасы = аралық бақылау1 + аралық бақылау2
Ағымдағы бақылаудың орташа бағасы = МӨЖ бойынша орташа бағаны есепке ала отырып ағымдағы бағалардың орта арифметикалық қосамасы
Қорытынды баға (100%) = АБор x 0,2 + Ағ ор x 0,4 + ҚР x 0,4 АБор-аралық бақылаудың орташа бағасы
Ағ ор - ағымдағы бақылаудың орташа бағасы ҚР- қорытынды бақылау бағасы
Магистранттың оқу пәнін меңгеру деңгейі халықаралық практикада қабылданған сандық эквиваленті бар тілген жүйеге (оң бағалар, кему шамасына қарай "А"-дан "D" - ге дейін және "қанағаттанарлықсыз" - "FХ", "F") және дәстүрлі жүйе бойынша бағаларға сәйкес келетін 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

14 Бекіту және қайта қарау

Кітапхана- акпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама №	КАО меңгерушісі Т.А.Ж.	Қолы
25.06.25	7	Дарбичева Р.И.	
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама №	Кафедра меңгерушісі Т.А.Ж.	Қолы
17.06.25	11	Токсанбаева Ж.С.	

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41/16
«Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы» пәннің жұмыс бағдарламасы (Силлабус)			16 беттің 16 беті

ББ АҚ мақұлданған күні	Хаттама № ____	БББ АҚ төрағасының Т.А.Ж.	Қолы
27.06.25	12	Орынбасарова К.К.	
Қайта қарау күні	Хаттама № ____	Кафедра меңгерушісі Т.А.Ж.	Қолы
ББ АҚ қайта қарау күні	Хаттама № ____	БББ АҚ төрағасының Т.А.Ж.	